

www.
www.
www.
www.

Ghaemiyeh

.com
.org
.net
.ir

مقاله

متن زیارت غدیریه

امام هادی*

جمعی از راویان

موسسه تحقیقات رایانه ای فلسفه اصفهان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

متن زیارت غدیریه امام هادی علیه السلام

نویسنده:

جمعی از راویان

ناشر چاپی:

مؤلف

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	متن زیارت غدیریه امام هادی علیه السلام
۶	مشخصات مقاله
۶	مقدمه
۶	زمان صدور
۷	سندهای زیارت
۷	محور و محتوای زیارت
۷	اشاره
۷	فضیلت‌های قرآنی
۷	فضیلت‌های حدیثی
۸	فضیلت‌های تاریخی
۸	متن و ترجمه همراه با صوت
۵۳	درباره مرکز

متن زیارت غدیریه امام هادی علیه السلام

مشخصات مقاله

متن زیارت غدیریه امام هادی علیه السلام

زیارت غدیریه به سند های معتبر از حضرت هادی علیه السلام نقل شده است که با آن زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام را در روز غدیر در سالی که معتقد این حضرت را طلبیده بود زیارت کردند و کیفیت آن به این نحو است: چون اراده زیارت نمایی بر بارگاه نورانی بایست و رخصت بخواه، وزیارت غدیریه را بخوان.

خیراندیش دیجیتالی : جناب آقای سید علی بحرینی به نیابت از مرحوم حاجیه خانم کسایی - گروه هم پیمانان موعود غدیر.

ص: 1

مقدمه

غدیر صادر شده است. محور این زیارت، تولی و تبری و محتوای آن بیان فضائل امام علی (علیه السلام) است. زیارت غدیریه را در هر موقع از سال می توان خواند.

زمان صدور

معتقد خلیفه عباسی، امام هادی (علیه السلام) را از مدینه به سامرا فرا خواند. در روز غدیر، امام به نجف رسید و امیرالمؤمنین (علیه السلام) را زیارت کرد که متن آن به زیارت غدیریه مشهور است.

در کتاب های دعا و زیارت، زمان خواندن آن، روز عید غدیر ذکر شده است. شیخ عباس قمی هم با استناد به کلام عثمان بن سعید گفته است که این زیارت را در هر روز سال از نزدیک و دور می توان خواند.

ص: 1

سند زیارت

این زیارتname را ابن مشهدی از شاذان بن جبرئیل قمی از محمد بن علی طبری از ابوعلی طوسی از پدرش شیخ طوسی از شیخ مفید از ابن قولویه از کلینی از علی بن ابراهیم قمی از پدرش از حسین بن روح نوبختی و عثمان بن سعید عمری از امام حسن عسکری (علیه السلام) از امام هادی (علیه السلام) روایت کرده اند. در وثاقت هیچ یک از راویان این زیارتname تردید نشده است. همچنین محدث قمی نوشته است که «کمتر حدیثی به قوت سند این زیارت name می رسد».

محور و محتوای زیارت

اشارة

محور اصلی زیارت غدیریه، اصل تولی و تبری و محتوای اصلی آن بیان فضائل امام علی (علیه السلام) است.

مهمترین بخش های این فضیلت ها عبارتند از:

فضیلت های قرآنی

در این زیارت بیش از 30 آیه آمده است که بیان فضایل امیرالمؤمنین (علیه السلام) است؛ نظری آیه لیله المبیت، آیه تبلیغ، آیه ولایت و ...

فضیلت های حدیثی

در زیارت غدیریه به بیان فضایلی که پشتونه روایی در منابع حدیثی شیعه واهل سنت دارد، اشاره شده است. مانند امیرالمؤمنین، سید الوصیین، وارث علم النبیین، ولی رب العالمین، امین الله فی ارضه، سفیر الله فی خلقه، الحجّه البالغه علی عباده، دین الله القویم، صراط مستقیم، نبأ عظیم، اول من آمن بالله، سید المسلمين، یعسوب المؤمنین، امام المتّقین، قائد الغرّ المحجّلین، امام المّتقین، اول من صدق بما انزل الله علی نبیه و ...

فضیلت های تاریخی

این زیارت، مطالبی از رشادت های تاریخی امام علی (علیه السلام) و فدایکاری های آن حضرت در راه دین اسلام را بیان کرده است. از جمله: جنگ بدر، احزاب، اُحد، جنگ حُنین، صَفَّیْن، جمل، نهروان و...

در این زیارت همچنین به ماجراهای فدک، بیزاری از دشمنان ولایت و برائت از قاتلان امام حسین (علیه السلام) و شهادت عَمَّار، شهادت حضرت علی (علیه السلام) و شهادت سیدالشہدا علیه السلام اشاره شده است.

متن و ترجمه همراه با صوت

فایل صوتی زیارت غدیریه با نوای آقای صدقی

. Your browser does not support the audio tag

***

فایل صوتی زیارت غدیریه با نوای آقای سجادپور

. Your browser does not support the audio tag

السَّلَامُ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ ، خَاتَمِ النَّبِيِّنَ ،

سلام بر محمد رسول خدا، خاتم پیامبران

وَسَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ ، وَصَفْوَهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ،

وسرور رسولان و برگزیده پروردگار جهانیان،

أَمِينِ اللَّهِ عَلَىٰ وَحْيِهِ وَعَزَائِمِ أَمْرِهِ ، وَالْخَاتِمِ لِمَا سَبَقَ ، وَالْفَاتِحِ لِمَا اسْتُقْبِلَ ،

امین خدا بر وحی و دستورات قطعی الهی و ختم کننده آنچه گذشته و گشاینده آنچه خواهد آمد

وَالْمُهَمِّمِينَ عَلَىٰ ذِلِّكَ كُلِّهِ وَرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وَصَلَواتُهُ وَتَحِيَّاتُهُ .

و چیره بر همه این ها و رحمت و برکات و درودها و تحیات خدا بر او باد.

السَّلَامُ عَلَىٰ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ ، وَمَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ ، وَعِبَادِهِ الصَّالِحِينَ .

سلام بر پیامبران خدا و رسولانش و فرشتگان مقرّب و بندگان شایسته اش.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، وَسَيِّدَ الْوَصِيْفَيْنَ، وَوَارِثَ عِلْمِ النَّبِيِّنَ،

سلام بر تو ای امیر مؤمنان و سرور جانشینان و وارث دانش پیامبران

وَقَلَّى رَبُّ الْعَالَمِينَ، وَمَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ .

ولی پروردگار جهانیان و مولای من و مولای مؤمنان و رحمت و بركات خدا بر او باد.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، يَا أَمِينَ اللهِ فِي أَرْضِهِ،

سلام بر تو ای مولای من ای امیر مؤمنان، ای امین خدا بر روی زمینش

وَسَفِيرَةٌ فِي خَلْقِهِ، وَحُجَّةُ الْبَالِغَهُ عَلَىٰ عِبَادِهِ؛

وسفیر او در خلقش و حجّت رسایش بر بندگان؛

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا دِينَ اللهِ الْقَوِيمَ، وَصِرَاطُهُ الْمُسْتَقِيمَ

سلام بر تو ای دین معتل خدا و راه راستش،

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ الْعَظِيمُ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلُفُونَ وَعَنْهُ يُسَأَلُونَ

سلام بر تو ای خبر بزرگی که آنها

ص: 3

در آن اختلاف کردند و از آن بازخواست شوند،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، آمَنْتَ بِاللهِ وَهُمْ مُسْرِكُونَ،

سلام بر تو ای امیر مؤمنان، به خدا ایمان آورده، درحالی که مردم همه شرک می ورزیدند

وَصَدَّقَتِ الْحَقُّ وَهُمْ مُكَذِّبُونَ، وَجَاهَدْتَ فِي اللهِ وَهُمْ مُمْحِجُمُونَ،

و حق را تصدیق گفتی وقتی که آنان، آن را تکذیب می نمودند و جهاد کردی و آنان از جهاد عقب نشینی می کردند

وَعَبَدْتَ اللهُ مُحْلِصًا لَهُ الدِّينَ صَابِرًا مُحْسِبًا حَتَّىٰ أَتَاكَ الْيَقِينُ ،

خدا را عبادت کردی، درحالی که خالص نمودی برای او دین را، برای او دین را، صبر کردی و به حساب خدا گذاشتی تا مرگ تو را دررسید،

اَلَا لَعْنَهُ اللهُ عَلَى الظَّالِمِينَ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْمُسْلِمِينَ ،

آگاه باشید لعنت خدا بر ستمکاران. سلام بر تو ای آقا! مسلمانان

وَيَسُوبَ الْمُؤْمِنِينَ، وَإِمَامَ الْمُتَّقِينَ، وَقَائِدَ الْغُرُّ الْمُحَجَّلِينَ،

و رئیس دین و پیشوای اهل تقوا و مقتدای سپید رویان

وَرَحْمَةِ اللَّهِ وَرَبِّكَاهُ؛ أَشَهَدُ أَنَّكَ أَخْوَ رَسُولِ اللَّهِ،

ورحمت وبرکات خدا بر تو باد؛ شهادت می دهم که تو بی براذر رسول خدا،

وَوَصِيَّهُ، وَوارِثُ عِلْمِهِ، وَأَمِينُهُ عَلَى شَرْعِهِ، وَخَلِيفَتُهُ فِي أُمَّتِهِ،

جانشین ووارث علمش و امین او بر قانونش و جانشین او در امتش

وَأَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَصَدَّقَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى نَبِيِّهِ،

واول کسی که به خدا ایمان آورد و تصدیق کرد آنچه را نازل شده بود بر پیامبرش

وَأَشَهَدُ أَنَّهُ قَدْ بَلَّغَ عَنِ اللَّهِ مَا أَنْزَلَهُ فِيكَ فَصَدَّعَ بِأَمْرِهِ،

و شهادت می دهم که آن

حضرت همه آنچه را خدا درباره تو نازل کرد به مردم رساند و امر خدا را درباره تو

وَأَوْجَبَ عَلَىٰ أُمَّةِهِ فَرْضَ طَاعَتِكَ وَوِلَايَتِكَ ،

با صدای بلند اعلام کرد و بر امّش حتمی بودن طاعت و ولایت را واجب نمود

وَعَقَدَ عَلَيْهِمُ الْبِيْعَةَ لَكَ ، وَجَعَلَكَ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ

و بیعت تو را بر عهده آنان نهاد و قرار داد و حضرت را نسبت به مؤمنان سزاوارتر از خودشان،

كما جَعَلَهُ اللَّهُ كَذَلِكَ ، ثُمَّ أَشْهَدَ اللَّهَ تَعَالَى عَلَيْهِمْ فَقَالَ :

چنان که خدا خود او را این چنین قرار داد، سپس پیامبر اسلام خدا را بر مردم شاهد گرفت و فرمود:

أَلَسْتُ قَدْ بَلَغْتُ ؟ فَقَالُوا : اللَّهُمَّ بَلِي فَقَالَ : اللَّهُمَّ اشْهَدْ وَكَفِي بِكَ شَهِيدًا

آیا من آن نیستم که رساندم؟ همه گفتند: به خدا آری، پس فرمود: خدایا گواه باش و تو برای گواهی

و حاکِمًا بَيْنَ الْعِبَادِ ، فَلَعْنَ اللَّهُ جَاجِدٌ وَلِيَتِكَ بَعْدَ الْإِفْرَارِ ،

و حاکمیت بین بندگان بسی. پس خدا لعنت کند منکر ولایت را بعد از افرار

و ناکِثَ عَهْدِكَ بَعْدَ الْمِيَثَاقِ ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ وَقَيْتَ بِعَهْدِ اللَّهِ تَعَالَى

و شکننده پیمانت را پس از پیمان بستن و شهادت می دهم که توبه عهد خدای تعالی وفا کردی

وَأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى مُوفٍ لَكَ بِعَهْدِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ

و خدای تعالی وفا کننده به عهد خویش برای توست و هر کس به آن پیمانی که با خدا بسته وفا کند،

اللَّهُ فَسِيْرُتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا وَأَشْهَدُ أَنَّكَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ الْحَقُّ الَّذِي

خدا پاداش بزرگی به او خواهد داد و شهادت می دهم که

توبی امیرمؤمنان آن حقی که

نَطَقَ بِوْلَاتِكَ التَّزَيْلُ، وَأَخَذَ لَكَ الْعَهْدَ عَلَى الْأَمَّةِ بِذِكْرِ الرَّسُولِ ،

قرآن به ولایت گویا شد و رسول خدا در این زمینه برای تو از امت پیمان گرفت

وَأَشَهَدُ أَنَّكَ وَعَمَّكَ وَأَخَاكَ الَّذِينَ تَاجَرْتُمُ اللَّهُ بِنُفُوسِكُمْ فَآتَنَّهُ اللَّهُ فِيكُمْ:

وشهادت می دهم که تو و عموم برادرت کسانی هستید که با خدا با جان هایتان معامله کردید، پس خدا این آیه را در حق شما نازل کرد:

إِنَّ اللَّهَ اسْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

به درستی که خدا از مؤمنان خرید جان ها و اموالشان را که در عوض به آن بهشت برای آنان باشد،

يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلُونَ وَيُقْتَلُونَ

در راه خدا پیکار می کنند، پس می کشند و کشته می شوند،

وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّورَاهِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ

وعده ای است بر او، محقق شده در تورات و انجیل و قرآن

وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَإِنْتَبِشِرُوا بِسَيِّعِكُمُ الَّذِي بِأَيْعَثْتُمْ بِهِ

و کیست که به عهد خود وفادارتر از خدا باشد، پس شادی کنید که معامله ای که انجام دادید

وَذِلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ الْتَّائِيُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ

واین است آن رستگاری بزرگ، آنان اند توبه کنندگان، عبادت کنندگان، سپاس کنندگان، روزه گیران،

الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْأَهْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ

ركوع کنندگان، سجود کنندگان، امر کنندگان به معروف، نهی کنندگان از منکر

وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ، أَشَهَدُ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ

ونگهبانان حدود خدا و به مؤمنان بشارت ده، شهادت می دهم ای امیر مؤمنان

أَنَّ الشَّاكَّ فِيكَ مَا آمَنَ بِالرَّسُولِ الْأَمِينِ، وَأَنَّ

که شک کننده درباره توبه رسول امین ایمان نیاورده و اینکه روی گرداننده از ولایت توبه ولایت غیر،

عَانِدُ عَنِ الدِّينِ الْقَوِيمِ الَّذِي اُرْتَضَاهُ لَنَا رَبُّ الْعَالَمِينَ،

معاندانه روی گردان از دین است، دین میانه ای که پورودگار جهانیان برای ما پسندیده

وَأَكْمَلَهُ بِوْلَاتِكَ يَوْمَ الْغَدَيرِ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ الْمَعْنَى بِقَوْلِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ :

و آن را روز غدیر به ولايت تو کامل نموده است و گواهی می دهم که مقصود توپی در این گفته خدای عزیز رحیم:

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَسْتَعِوا السُّبُلَ فَنَرَقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ

به حقیقت این است راه راست من، از آن پیروی کنید و راه های دیگر را پیروی ننمایید که شما را از راه او پراکنده کند،

ضَلَّ وَاللَّهُ وَأَضَلَّ مَنِ اتَّبَعَ سِوَاكَ وَعَنَّدَ عَنِ الْحَقِّ مَنْ عَادَكَ؛

به خدا سوگند گمراه شد و گمراه کرد کسی که از غیر تو پیروی نمود و کسی که تو را دشمن داشت، ستیزه ورزان از حق روی گرداند؛

اللَّهُمَّ سَمِعْنَا لِأَمْرِكَ وَأَطْعَنَا، وَأَبْعَدْنَا صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ،

خدایا امرت را شنیدیم و اطاعت کردیم و راه راست تو را پیروی نمودیم،

فَاهْدِنَا رَبَّنَا، وَلَا تُنْزِعْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا إِلَيْ طَاعَنَكَ،

پورودگارا ما را هدایت کن و دل هایمان را منحرف مساز بعد از اینکه ما را به طاعت هدایت کردی

وَاجْعَلْنَا مِنَ الشَّاكِرِينَ لِأَنْعُمِكَ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ لَمْ تَرُلْ لِلْهَوَى مُخَالِفًاً،

و ما را از سپاسگزاران نعمت هایت قرار ده و شهادت می دهم که تو پیوسته با هوای نفس مخالف

وَلِلِتُّنَى مُحَالِفًاً،

وَعَلَى كَظِيمِ الْغَيْظِ قَادِرًا، وَعَنِ النَّاسِ عَافِيًّا غَافِرًا،

و با پرهیزگاری هم پیمان و به فرو خوردن خشم توانا و گذشت کننده از مردم و آمرزنده آنان بودی

و إِذَا عُصِيَ اللَّهُ سَاقِطًا، وَإِذَا أُطِيعَ اللَّهَ رَاضِيًّا، وَبِمَا عَاهَدَ إِلَيْكَ عَامِلاً،

و زمانی که خدا معصیت می شود خشمناک و هنگامی که اطاعت می شود خشنودی؛ به آنچه خدا با تو پیمان بسته بود عامل بودی

رَاعِيًّا لِمَا اسْتُحْفِظُتْ، حَافِظًا لِمَا اسْتُوْدِعْتَ، مُبْلِغًا مَا حُمِّلتَ،

و آنچه نگهداری اش از تو خواسته شده بود رعایت نمودی و آنچه به تو سپرده شده بود حفظ کردی و آنچه از حق بر عهده ات نهاده شده بود رساندی

مُنْتَظِرًا مَا وُعِدْتَ، وَأَشَهَدُ أَنَّكَ مَا اتَّقَيْتَ صَارِعاً،

و آنچه را به آن و عده داده شدی به انتظار نشستی و شهادت می دهم که از روی زبونی محافظه کاری نکردی

وَلَا أَمْسَكْتَ عَنْ حَقِّكَ جَازِعًا وَلَا أَحْجَمْتَ عَنْ مُجَاهَدِهِ غَاصِبِيكَ نَاكِلًا،

و در اثر بی تابی و عجز از گرفتن حقت باز نایستادی و به خاطر ترس و وحشت، از پیکار با غاصبان ولايت قدم به عقب نگذاشتی

وَلَا أَظْهَرْتَ الرِّضَى بِخِلَافِ مَا يُرِضِي اللَّهَ مُدَاهِنًا،

و به علت سستی بر خلاف آنچه خدا را خشنود می کند

وَلَا وَهَنْتَ لِمَا أَصَابَكَ فِي سَيِّلِ اللَّهِ وَلَا ضَعْفُتَ،

اظهار خشنودی ننموده برای آنچه در راه خدا به تو در رسیده و سست نشدی؛

وَلَا اسْتَكْنَتَ عَنْ طَلَبِ حَقِّكَ مُرَاقِباً،

و به خاطر ترس و زبونی از خواستن حقت ناتوان و درمانده نگشتشی،

مَعَاذُ اللَّهِ أَنْ تَكُونَ كَذَلِكَ، بَلْ إِذْ ظُلِمْتَ احْتَسَبْتَ رَبِّكَ،

پناه به

خدا از اينكه چنين باشي، بلكه زمانی که مورد ستم واقع شدی به حساب پروردگارت گذاشتی

وَفَوَضْتَ إِلَيْهِ أَمْرَكَ، وَذَكَرْتَهُمْ فَمَا اذَكَرُوا

و کارت را به او واگزار کردي و ستمکاران را پند دادی ولی نپذيرفتند

وَوَعْظَتَهُمْ فَمَا اتَّعْظُلُوا، وَخَوْقَتَهُمُ اللَّهُ فَمَا تَخَوَّفُوا،

و اندرز دادی ولی قبول نکردند و آنان را از خدا ترساندی، ولی نترسیدند

وَأَشْهَدُ أَنَّكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ،

وشهادت می دهم که تو ای امير مؤمنان در راه خدا به حق جهاد کردي

حَتَّىٰ دَعَاكَ اللَّهُ إِلَىٰ جِوارِهِ وَقَبَضَكَ إِلَيْهِ بِاْخْتِيَارِهِ،

تا اينكه خدا تورا به جوارش فرا خواند و به اختيارش تورا به جانب خود قبض روح کرد

وَأَلْزَمَ أَعْدَاءَكَ الْحُجَّةَ بِقَاتِلِهِمْ إِيَّاكَ، لِتَكُونَ الْحُجَّةُ لَكَ عَلَيْهِمْ،

و حجّت را بر دشمنانت ختم کرد، با به قتل رساندن تو، تا حجّت به سود تو و بر زيان آنها باشد،

مَعَ مَا لَكَ مِنَ الْحُجَّجِ الْبَالِغِهِ عَلَىٰ جَمِيعِ خَلْقِهِ؛

همراه با آنچه برای توبود از حجّت های رسابر همه خلق؛

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، عَبْدُتَ اللَّهَ مُخْلِصًا وَ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ صَابِرًا

سلام بر تو ای امير مؤمنان، خدا را خالصانه عبادت کردي و صابرانه در راه خدا جهاد نمودي

وَجُدْتَ بِنَفْسِكَ مُحْتَسِبًا وَ عَمِلْتَ بِكِتَابِهِ وَ اتَّبَعْتَ سُنَّةَ نَبِيِّهِ

وبه حساب خدا جانبازی کرد و به كتابش عمل نمودي و روش پیامبرش را پیروی کردي

وَأَقْمَتَ الصَّلَاةَ، وَ آتَيْتَ الزَّكَاهَ وَ أَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ

ونماز را

پا داشتی و زکات را پرداختی و به معروف امر کردی

وَنَهِيَتْ عَنِ الْمُنْكَرِ مَا اسْتَطَعْتَ ، مُبْغِيَا مَا عِنْدَ اللَّهِ ، رَاغِباً فِيمَا وَعَدَ اللَّهُ

و توانستی از منکر نهی نمودی، طالب بودی آنچه را نزد خداست، راغب بودی در آنچه خدا وعده داد،

لَا تَحْفِلُ بِالنَّوَائِبِ ، وَ لَا تَهُنُّ عِنْدَ الشَّدَائِدِ؛

کاسه صبرت از پیش آمد ها لبریز نشد و هنگام سختی ها سست نگشته؛

وَ لَا تَحْجِمُ عَنْ مُحَارِبٍ ، أَفِكَ مَنْ نَسَبَ غَيْرَ ذَلِكَ إِلَيْكَ ،

از مقابله هیچ جنگجویی بازنگشته، آنکه غیر این امور را به تو نسبت داد تهمت زد

وَ افْتَرَى بَاطِلًا عَلَيْكَ ، وَ أَوْلَى لِمَنْ عَنَدَ عَنْكَ ،

و به باطل دروغ بر توبست و مرگ بر کسی که با اصرار بر مخالفت با توازن تور روی گرداند،

لَقْدْ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ الْجِهَادِ وَ صَبَرْتَ عَلَى الْأَذَى صَبَرْ احْتِسَابٍ ،

به راستی در راه خدا به حق جهاد کردی و بر آزار مردم به نیکی صبر کردی صبری به حساب خدا،

وَأَنْتَ أَوْلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ ، وَصَلَّى لَهُ وَ جَاهَدَ

توبی اول کسی که به خدا ایمان آور迪و برای اونماز خواندی و جهاد کردی

وَأَبْدَى صَفْحَتَهُ فِي دَارِ الشَّرِكِ ، وَ الْأَرْضُ مَسْحُونَهُ ضَلَالَةً

و خود را در خانه شرک برای حق آشکار نمودی، درحالی که زمین انباشته به گمراهی بود

وَالشَّيْطَانُ يُعْبُدُ جَهَرَةً وَأَنْتَ الْفَلَائِلُ:

و شیطان آشکارا عبادت می شد و توبی گوینده این سخن:

لَا تَزِيدُنِي كَثْرَةُ النَّاسِ حَوْلِي عِزَّةً ، وَ لَا تَقْرُقُهُمْ عَنِّي وَحْشَةً ،

ثرت مردم در پیرامونم عزّتی به من نیفزاید و پراکنده شدنشان ترسی به من اضافه نکند،

وَلَوْ أَسْلَمَنِي النَّاسُ جَمِيعاً، لَمْ أَكُنْ مُتَضَرِّعاً؛ اعْتَصَمْتَ بِاللَّهِ فَعَزَّزْتَ

اگر همه مردم از من دست بردارند، نالان نشوم، پناهنده به خدا شدی و عزّت یافته،

وَآثَرْتَ الْآخِرَةَ عَلَى الْأُولَى فَزَهَدْتَ، وَأَيَّدَكَ اللَّهُ وَهَدَاكَ

آخرت را بر دنیا برگزیدی و پارسا گشتی، خدا تأییدت نمود و راهنمایی فرمود

وَأَخْلَصَكَ وَاجْتَبَاكَ، فَمَا تَنَاقَصْتُ أَفْعَالُكَ وَلَا اخْتَلَفْتُ أَقْوَالُكَ

و در گردونه خلوص قرار داد و تو را برگزید، کردارهایت ضد و نقیض نشد، گفتارهایت اختلاف نیافت،

وَلَا تَقَلَّبْتَ أَحْوَالُكَ وَلَا ادَعَيْتَ وَلَا افْرَيْتَ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

حالات زیر و رو نگشت، ادعای یهوده نکردی و بر خدا دروغ نبستی

وَلَا شَرِهْتَ إِلَى الْحُطَامِ وَلَا دَنَسَكَ الْأَثَامُ

و به متاع اندک دنیا طمع نورزیدی، گناهان تو را آلوه نساخت،

وَلَمْ تَرْزُلْ عَلَى يَبْنَةِ مِنْ رَبِّكَ وَيَقِينٍ مِنْ أَمْرِكَ تَهْدِي

همواره امورت بر پایه برهانی از سوی پروردگارت بود، در کارت بر یقین بودی،

إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ

به سوی حق و راه مستقیم هدایت می نمودی،

أَشْهَدُ شَهَادَةَ حَقٌّ وَأَقْسِمُ بِاللَّهِ قَسْمَ صِدْقٍ

شهادت می دهم شهادت حق و سوگند می خورم سوگند صدق

آنَّ مُحَمَّدًا وَآلَهُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ سَادَاتُ الْخَلْقِ،

که محمد و خاندانش (درود خدا بر آنان باد) سروران خلق اند

وَأَنَّكَ مَوْلَايَ وَمَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ؛ وَأَنَّكَ عَبْدُ اللَّهِ وَوَلِيُّهُ وَأَخُو الرَّسُولِ

و اینکه تو مولای من

و مولای همه مؤمنانی؛ تو بنده خدا و ولی او و برادر پیامبر

وَوَصِيُّهُ وَوارِثُهُ وَأَنَّهُ الْقَائِلُ لَكَ

و جانشین و وارث او هستی و او گوینده‌ی این سخن به حضرت توست

وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ مَا آمَنَ بِي مَنْ كَفَرَ بِكَ ،

سوگند به کسی که مرا به حق برانگیخت به من ایمان نیاورد آنکه به تو کافر شد

وَ لَا أَقُرَّ بِاللَّهِ مَنْ جَحَدَكَ وَ قَدْ ضَلَّ مَنْ صَدَّ عَنْكَ

و به خدا اقرار ننمود آنکه به انکار تو برخاست، گمراه شد کسی که مردم را از تو بازداشت

وَلَمْ يَهْتَدِ إِلَى اللَّهِ وَ لَا إِلَيَّ مَنْ لَا يَهْتَدِي بِكَ

و به سوی خدا و به جانب من راه نیافت

وَهُوَ قَوْلُ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ : (وَإِنَّ لَغَفَارًا لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا)

و این گفتار پروردگار عز و جل من است: من آمرزنده ام آن کس را که توبه کرد و ایمان آورد و عمل شایسته انجام داد،

ثُمَّ اهْتَدَى إِلَى وِلَايَتِكَ، مَوْلَايَ فَصُلْكَ لَا يَحْفَى ، وَنُورُكَ لَا يُظْفَأُ ،

سپس به سوی ولایت توراه یافت. مولای من فضل تو مخفی نمی ماند و نورت خاموش نگردد

وَأَنَّ مَنْ جَحَدَكَ الظَّلُومُ الْأَشَقَى ؛ مَوْلَايَ أَنْتَ الْحُجَّةُ عَلَى الْعِبَادِ

و آنکه تو را انکار کند ستمکار و بدیخت است، مولای من تو حجّت بر بندگانی

وَالْهَادِي إِلَى الرَّشَادِ وَالْعَدَدُ لِلْمَعَادِ

و راهنمای به سوی راه راستی و ذخیره روز معادی،

مَوْلَايَ لَقَدْ رَفَعَ اللَّهُ فِي الْأُولَى مَنْزِلَتَكَ

مولای من خدا مقامت را در دنیا بلند

وَأَعْلَى فِي الْآخِرَةِ دَرَجَتَكَ وَبَصَرَكَ مَا عَمِيَ عَلَى مِنْ خَالَفَكَ

و درجه ات را در آخرت والا گردانید و بینایت نمود به آنچه بر کسی که با تو مخالفت کرد

وَحَالَ بَيْنَكَ وَبَيْنَ مَوَاهِبِ اللَّهِ لَكَ، فَأَعْنَ اللَّهُ مُسْتَحْلِي الْحُرْمَةِ مِنْكَ،

پوشیده ماند و بین تو و موهبت های خدا حجاب شد؛ لعنت خدا بر حلال شمارندگان حرمت

وَذَائِدِي الْحَقِّ عَنْكَ وَأَشْهَدُ أَنَّهُمُ الْأَخْسَرُونَ،

و دفع کنندگان حقّت و شهادت می دهم که آنان از زیانکارترین مردمی هستند

الَّذِينَ تَلْفُحُ وُجُوهُهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالْحُوَنَ،

که آتش، چهره آنان را می سوزاند و در میان دوزخ، زشت و عبوس هستند

وَأَشَهَدُ أَنَّكَ مَا أَقْدَمْتَ وَلَا أَحْجَمْتَ وَلَا نَطَقْتَ

و شهادت می دهم که اقدام نکردن و قدم به عقب نگذاشتنی و سخن نگفتنی

وَلَا أَمْسَكْتَ إِلَّا بِأَمْرٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ، قُلْتَ:

و باز نایستادی مگر به فرمان خدا و رسولش. خودت فرمودی:

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَقَدْ نَظَرَ إِلَيَّ

سوگند به آنکه جانم در دست اوست، به من نظر کرد،

رَسُولُ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، أَصْرِبْ بِالسَّيْفِ قُدْمًا،

رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) درحالی که پیش قدمانه شمشیر می زدم، ایشان به من فرمود:

فَقَالَ: يَا عَلِيُّ أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَهِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي،

ای علی تو نسبت به من به منزله هارونی نسبت به موسی، جز اینکه بعد از من پیغمبری نیست

وَأَعْلَمُكَ أَنَّ مَوْتَكَ وَحَيَاكَ

وَ مَنْ تُورَا خَبَرَ مَنْ دَهْمَ كَهْ مَرْكَ وَ زَنْدَگَى تُوبَا مَنْ وَ بَرَ اسَامَ رَاهَ وَ رَسْمَ مَنْ اسْتَ،

فَوَاللَّهِ مَا كَذِبْتُ وَ لَا كُذِبْتُ وَ لَا ضَلَلْتُ وَ لَا ضُلِلْتُ،

بَهْ خَدَا سُوكَنَدْ درَوغَ نَكْفَتَمْ وَ بَهْ مَنْ درَوغَ كَفْتَهْ نَشَدْ وَ كَمَرَاهَ نَشَدْ وَ كَسَى بَهْ وَسِيلَهْ مَنْ كَمَرَاهَ نَشَدْهَ

وَ لَا سَيْتُ مَا عَاهَدَ إِلَى رَبِّيْ، وَ إِنِّي لَعَلَى بَيْتِهِ مِنْ رَبِّيْ

وَ آنْچَهَ رَاهَ پَرَورَدَگَارَمْ باَ مَنْ عَاهَدَ كَرَدَهْ فَرَامُوشَ نَكَرَدَمْ، مَنْ بَرَ بَرَهَانِيَ ازْ سَوِيَ پَرَورَدَگَارَمْ هَسْتَمْ

بَيْتَهَا لِبَيْتِهِ وَ بَيْتَهَا الْبَيْتُ لَهِ،

كَهْ بَرَايِ پَيَامِبرَشَ بَيَانَ نَمَودَه وَ پَيَامِبرَ نَيزَ بَرَايِ مَنْ بَيَانَ دَاشْتَهَ اسْتَ

وَ إِنِّي لَعَلَى الطَّرِيقِ الْواضِحِ الْفِطْهُ لَفْظَهُ صَدَقَتْ،

وَ مَنْ بَهْ رَاسْتَيَ بَرَ رَاهَ رَوْشَنَ هَسْتَمْ كَهْ آنَ رَاصِرِحَ مَيْ گُويَمْ باَ صَراحتَ تَمَامَ،

وَاللَّهِ وَ قُلْتَ الْحَقَّ؛ فَلَعْنَ اللَّهِ مَنْ سَأَوَاكَ بِمَنْ تَأَوَاكَ،

اَيِ اَمِيرِ مُؤْمِنَانَ بَهْ خَدَا سُوكَنَدْ رَاسْتَ گَفْتَى وَ حَقَّ گَفْتَى؛ پَسْ خَدَا لَعْنَتَ كَنَدَ كَسَى رَاكَهْ تُورَا بَا آنَكَهْ باَ تُو دَشْمَنَى كَرَدَ،

وَاللَّهُ جَلَّ اسْمُهُ يَقُولُ: (هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ)

بَرَابِرِ قَرَارِ دَادِ درَحَالِيَ كَهْ خَدَا مَيْ فَرَمَيْدَ: آيَا كَسَانِيَ كَهْ مَيْ دَانَنَدَ، باَ كَسَانِيَ كَهْ نَمَى دَانَنَدَ بَرَابِرَنَدَ؟

فَلَعْنَ اللَّهِ مَنْ عَدَلَ بِكَ مَنْ فَرَضَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَا يَتَكَ،

پَسْ خَدَا لَعْنَتَ كَنَدَ كَسَى رَاكَهْ مَسَاوِي تُوقَرَارَ دَادَ، آنَ كَسَ رَاكَهْ خَدَا وَلَايَتَ رَاهَ بَرَ اوَ وَاجِبَ كَرَدَ

وَأَنْتَ وَلِيُّ اللَّهِ وَأَخُو رَسُولِهِ

، وَالذَّابُ عَنْ دِينِهِ

و حال اینکه تو ولی خدایی و برادر رسول خدایی و دفاع کننده از دین خدایی و کسی هستی

وَالَّذِي نَكَطَ الْقُرْآنَ بِتَضْصِيلِهِ ؛ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى :

که قرآن به برتری اش گویاست، خدای تعالی فرمود:

(وَفَضَلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

خدا جهاد کنندگان را بر نشستگان برتری داد به اجری بزرگ،

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَ مَغْفِرَةً وَ رَحْمَةً وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

درجات و مغفرت و رحمت از جانب او برای جهادگنندگان است و خدا همواره آمرزنده و مهربان است

وَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى : (أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِ وَ عِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ،

و خدای تعالی فرمود: آیا آب دهی به حاجیان و آباد کردن در مسجد الحرام را قرار داده اید

كَمْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ ، وَ جَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

همانند آن کس که به خدا و روز جزا ایمان آورده و در راه خدا جهاد کرده است؟

لَا يَسْتَوِونَ عِنْدَ اللَّهِ ، وَ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ؛

هرگز پیش خدا برابر نیستند، خدا گروه ستمکاران را هدایت نمی کند؛

الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ،

آنانکه ایمان آوردن و هجرت کردن و در راه خدا جهاد کردن،

بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ

با اموال و جان هایشان از جهت مقام به نزد خدا برترند

وَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِرُونَ ؛ يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةِ مِنْهُ

و ایشان رستگاران اند، نویدشان می دهد پروردگارشان به رحمتی از جانب خود و خشنودی

وِرِضْوَانٍ وَ جَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا

نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ،

و بهشت هایی که در آنها نعمت پایدار برای آنان باشد؛

خَالِدِينَ فِيهَا أَبْدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ،

در آن بهشت ها جاودان اند، به راستی که نزد خدا پاداشی بزرگ است؛

أَشَهَدُ أَنَّكَ الْمَحْصُوصُ بِمَدْحَهِ اللَّهِ الْمُمْلِحُ لِطَاعَهِ اللَّهِ ،

شهادت می دهم که تو به ستایش خدا مخصوص گشته ای و مخلص در طاعت خدایی،

لَمْ تَتَّبِعْ بِالْهُدَى بَدَلًا وَ لَمْ تُشْرِكْ بِعِبَادَهِ رَبِّكَ أَحَدًا

برای هدایت جایگزینی نجستی و در بنده‌گی پروردگارت احمدی را شریک نساختی،

وَ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى اسْتَجَابَ لِنِبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ،

خدای تعالی دعای پیامبرش (دروド خدا بر او و خاندانش) را در حق تو اجابت کرد،

فِيكَ دَعْوَتَهُ ثُمَّ أَمْرَهُ بِإِطْهَارِ مَا أُولَئِكَ لِأُمَّةٍ

سپس اظهار آنچه تو را سزاوار حکومت بر ملتش کرده بود به او فرمان داد،

إِعْلَاءً لِشَنِينَكَ وَ إِعْلَانًا لِبُرْهَانِكَ ، وَ دَحْضًا لِلْأَبَاطِيلِ

برای بالا بردن شانت و علنی ساختن برهانت و دفع باطل ها

وَ قَطْعًا لِلْمَعَاذِيرِ فَلَمَّا أَشْفَقَ مِنْ فِتْنَهِ الْفَاسِقِينَ ،

وبریدن بهانه ها، پس زمانی که از آشوب اهل فسق بیمناک شد

وَ اتَّقِ فِيكَ الْمُنَافِقِينَ أَوْحَى إِلَيْهِ رَبُّ الْعَالَمِينَ :

و درباره تو در برابر منافقان محافظه کاری کرد، پروردگار جهانیان به او وحی کرد:

(یا آیه الرَّسُولُ ، بَلَّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ،

ای رسول! آنچه از پروردگارت به تو نازل شده به مردم برسان،

وَ إِنْ لَمْ تَقْعُلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ ، وَ اللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ)؛

اگر انجام ندهی پیام خدا را نرسانده‌ای، خدا

ص: 16

تورا از مردم حفظ می کند؛

فَوَضَعَ عَلَى نُسُبِهِ أَوْرَازَ الْمَسِيرِ، وَنَهَضَ فِي رَمْضَاءِ الْهَجِيرِ فَخَطَبَ ،

پس او بارهای سنگین سفر را بروش جان نهاد و در حرارت شدید نیمه روز برخاست، سخنرانی کرد

وَأَسْمَعَ وَنَادَى فَلَبَّى لَهُمْ أَجْمَعَ فَقَالَ هَلْ بَلَّغْتُ فَقَالُوا:

و شنواند و فریاد زد، پس پیام حق را رساند، سپس از همه آنها پرسید: آیا رساندم؟ گفتند:

اللَّهُمَّ بَلَى فَقَالَ: اللَّهُمَّ اشْهُدْ ثُمَّ قَالَ:

به خدا قسم آری. فرمود: خدایا شاهد باش؛ سپس به مردم خطاب کرد:

أَلَسْتُ أَوَّلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ

آیا من آن نیستم که به مؤمنان از خود آنان سزاوارترم؟

فَقَالُوا بَلَى فَأَخَذَ بِيَدِكَ وَقَالَ: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلَيِّ مَوْلَاهُ ،

گفتند: آری، پس دست تورا گرفت و فرمود: هرکه من مولای اویم، پس این علی مولای اوست،

اللَّهُمَّ وَالِّي مَنْ وَالَّهُ وَعَادَ مَنْ عَادَهُ ،

خدایا دوست بدار هر که او را دوست دارد و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد

وَأَنْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَاحْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ» .

و یاری کن کسی را که یاری اش کند و خوار کن هرکه خوارش سازد؛

فَمَا آمَنَ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ عَلَى نَبِيِّهِ ،

پس به آنچه خدا درباره تو بر پیامبرش نازل کرد، ایمان نیاورد

إِلَّا قَلِيلٌ وَ لَا زَادَ أَكْثَرُهُمْ غَيْرَ تَحْسِيرٍ

جز عده ای اندک و اکثرشان را نیفرود جز زیانکاری،

وَلَقَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى فِيهِ مِنْ قَبْلُ وَهُمْ كَارِهُونَ:

پیش از آن نیز خدا در حق تو این آیه را نازل

کرد در حالی که آنان دوست نداشتند:

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ

ای کسانی که ایمان آورده اید، هرکه از شما از دینش برگردد،

فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ ،

خدا به زودی قومی را بیاورد که آنها را دوست دارد

وَ يُحِبُّونَهُ أَذْلِهِ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعْزَهُ عَلَى الْكَافِرِينَ ،

و آنها هم خدا را دوست دارند، بر مؤمنان نرمند و بر کافران سخت،

يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَا إِيمَانِ ،

در راه خدا جهاد کنند، از سرزنش سرزنش کنندگان نمی ترسند،

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيهِمْ ،

این است فضل خدا، به هر که بخواهد عنایت می کند، خدا گسترنده و دانا است.

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا

جز این نیست که شما ولی خدا و رسول او و همه آنانی هستی که ایمان آوردنند

الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ ، وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ ،

و آنانی که نماز را برابر می دارند و زکات می دهند، در حالی که رکوع کننده اند

وَ مَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا

و هر که با خدا و رسولش و کسانی که ایمان آوردنند دوستی کند،

فِإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ، رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ ،

پس حزب خدا حزب پیروز است پروردگارا به آنچه نازل کردی ایمان آوردمیم و از پیامبر پیروی نمودیم،

فَأَنْكِبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ رَبَّنَا لَا تُرْغِبْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَنَا ،

پس ما را با گواهان بنویس، پروردگارا دلهای ما را پس از آنکه

وَهَبْ لَنَا مِنْ لُذْنِكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَابُ .

وبه ما از نزد خود رحمتى بیخش که تو بسیار بخشنده اي،

اللَّهُمَّ إِنَّا نَعْلَمُ أَنَّ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ

خدایا ما می دانیم که این گفتار از نزد تو حق است،

فَالْعَرْ مَنْ عَارَضَهُ وَ اسْتَكْبَرَ وَ كَذَبَ بِهِ وَ كَفَرَ ،

پس لعنت کن کسی را که با آن معارضه کرد و به آن کبر ورزید و آن را تکذیب کرد و کافر شد

(وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ)؛

وزود است بدانند کسانی که ستم کردند، به چه بازگشت گاهی برگردند؛

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ ، وَ سَيِّدَ الْوَصِيَّينَ وَ أَوَّلَ الْعَابِدِينَ ،

سلام بر تو ای امیر مؤمنان و سرور جانشینان و رأس عبادت کنندگان

وَأَزْهَدَ الزَّاهِدِينَ وَ رَحْمَهُ اللَّهُ وَ بَرَكَاتُهُ ،

و پارساترین پارسایان و رحمت خدا و برکات و درود ها و تحياتش بر تو باد،

وَ صَلَوَاتُهُ وَ تَحِيَّاتُهُ ؛ أَنْتَ مُطْعِمُ الطَّعَامِ عَلَى حُبِّهِ ،

توبی خوراننده طعام در حال دوست داشتن آن،

مِسْكِينًا وَ يَتِيمًا وَ أَسِيرًا لِوَجْهِ اللَّهِ ، لَا تُرِيدُ مِنْهُمْ جَزَاءً وَ لَا شُكُورًا ،

به درمانده و یتیم و اسیر، تنها به خاطر خشنودی خدا که از آنها پاداش و سپاسی نمی خواستی

وَ فِيكَ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى : (وَ مُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَ لَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ،

و خدای تعالی در حق تو چنین گفت: دیگران را بر خود ترجیح می دهند، گرچه خود تهیدست باشند،

وَ مَنْ يُوقَ شُحَّ نَسْبِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ

الْمُفْلِحُونَ)؛

هرکه از بخل وجودش محفوظ ماند پس آنان اند از رستگاران،

وَأَنْتَ الْكَاظِمُ لِغَيْظٍ ، وَالْعَافِي عَنِ النَّاسِ ، وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ،

تویی فرو برنده خشم و گذشت کننده از مردم و خدا نیکوکاران را دوست دارد،

وَأَنْتَ الصَّابِرُ فِي الْبَأْسَاءِ وَالصَّرَاءِ ، وَجِئْنَ الْبُلْسِ

تویی صبر کننده در تنگدستی و پریشان حالی و به هنگام جنگ،

وَأَنْتَ الْقَاسِمُ بِالسَّوَيِّهِ ، وَالْعَادِلُ فِي الرَّعِيَّهِ ،

تویی بخش کننده به برابری و دادگر در میان ملت

وَالْعَالَمُ يُحْدُودِ اللَّهُ مِنْ جَمِيعِ الْبَرِّيَّهِ ،

و آگاه به مقررات خدا، از میان همه انسان ها،

وَاللَّهُ تَعَالَى أَخْبَرَ عَمَّا أَوْلَاكَ مِنْ فَضْلِهِ بِقَوْلِهِ:

خدای تعالی خبر داد از آنچه سزاوار کرده تو را از فضاش به گفته اش:

(أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقاً لَا يَسْتَوُونَ؟)

آیا کسی که مؤمن است همانند کسی است که فاسق است؟

! أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

هرگز برابر نیستند اما کسانی که ایمان آوردن و کار شایسته کردند،

فَلَهُمْ جَنَاحُ الْمَأْوَى ، نُزُلا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ)؛

برای آنهاست بهشت های خویش، جایگاه جهت پذیرایی به پاداش آنچه انجام دادند؛

وَأَنْتَ الْمَحْصُوصُ بِعِلْمِ التَّنْزِيلِ ، وَحُكْمِ التَّأْوِيلِ ،

و تویی اختصاص یافته به علم قرآن و حکم تأویل

وَنَصْ الْرَّسُولِ ، وَلَكَ الْمَوَاقِفُ الْمَسْهُودَه ،

و صريح گفتار پیامبر و توراست موقعیت های گواهی شده

و المَقَاماتُ الْمَسْهُورَةُ، وَ الْأَيَّامُ الْمَذْكُورَةُ،

و مقامات مشهور و روزهای یاد شده،

يَوْمَ بَدْرٍ

ص: 20

وَيَوْمَ الْأَحْزَابِ، (إِذْ رَأَغَتِ الْأَبْصَارُ،

روز بدر و روز احزاب آن زمان که چشم ها منحرف

وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ، وَتَظْنُونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَ؛

و جان ها به گلو ها رسید و به خدا گمان می بردید، گمان های گوناگون

هُنَالِكَ أَبْشِرَ الْمُؤْمِنُونَ، وَرُزِّلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا؛

در آنجا اهل ایمان آزمایش شدند و دچار تزلزل روحی گشتند،

و إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ،

تزلزل سخت؛ آن هنگام اهل نفاق و آنان که در دل هایشان بیماری بود گفتند:

مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا؛ وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ:

خدا و رسولش جز فریب به ما و عده ندادند و در آن زمان گروهی از آنان گفتند:

يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَازْجِعُوا،

ای اهل مدینه جایی برای شما نیست، بازگردید

وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ:

و جمعی از آنان از پیامبر اجازه می خواستند، می گفتند:

إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا؛

خانه های ما باز و بی حفاظ است و حال آنکه بی حفاظ نبود، آنان جز فرار از جنگ قصدی نداشتند؛

وَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى: (وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا:

و خدای تعالی فرمود: همین که اهل ایمان دسته های کفر و شرک را دیدند گفتند:

هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ، وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ،

این همان است که خدا و رسولش به ما و عده داد، خدا و رسولش راست گفتند

وَمَا رَأَدُهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيماً)

، فَقَتْلَتْ عَمَرَهُمْ ،

وَآنَانِ رَا نِيفَزُودْ مَكْرُ اِيمَان وَ تَسْلِيمْ ، پَسْ «عَمَرُو» قَهْرَمَانْ

وَ هَزَمَتْ جَمْعَهُمْ ، (وَرَدَ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ

آنها را کشته و جمع آنان را فراری دادی و خدا آنان را که کافر بودند با خشمگان بازگرداند،

لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا ، وَ كَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ ، وَ كَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ،

در حالی که به غنیمتی دست نیافتند و خدا جنگ را از اهل ایمان کفایت کرد و خدا نیرومند و عزیز است

وَ يَوْمَ أُحَدٍ (إِذْ يُصْعِدُونَ وَ لَا يَلْمُوْنَ عَلَى أَحَدٍ ،

وروز اُحد هنگامی که از اطراف پیامبر فرار می کردند و به احدهی اعتنا نمی نمودند

وَ الرَّسُولُ يَدْعُهُمْ فِي أُخْرَاهُمْ) وَأَنْتَ تَذُوْدُ بِهِمْ الْمُشْرِكِينَ عَنِ النَّبِيِّ ،

و پیامبر آنان را از پشت سرشاران به کار زار دعوت می کرد، تو بودی که مشرکان را برای حفظ پیامبر

ذَاتَ الْيَمِينِ وَ ذَاتَ الشَّمَالِ ،

به راست و چپ دفع می کردی

حَتَّىٰ رَدَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكُمَا خَانِفِينَ ، وَ نَصَرَ بِكَ الْخَازِلِينَ ،

تا خدا گزند آنان را در حالی که ترسان بودند از شما دو بزرگوار برگرداند و شکست خوردهان را به وسیله تویاری کرد

وَ يَوْمَ حُنَيْنٍ عَلَىٰ مَا نَطَقَ بِهِ التَّشِيلُ :

وروز حنین، بنا بر آنچه قرآن در این آیه به آن گویا شد:

(إِذْ أَعْجَبْتُكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا ،

«زمانی که نفرات زیاد شما باعث شگفتی شما شد،

وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحْبَتْ ،

ولی شما را به هیچ وجه بی نیاز نکرد و

زمین با آن فراخی اش بر شما تنگ شد،

ثُمَّ وَلَيْسَ مُذْبِرِينَ ، ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ

سپس روی گردانده فرار کردید آنگاه خدا آرامش خود را بر رسولش و بر مؤمنان نازل فرمود»

وَ الْمُؤْمِنُونَ أَنْتَ وَ مَنْ يَلِيكَ ، وَ عَمْكَ الْعَبَاسُ يُنَادِي الْمُنْهَزِ مِنَ :

«مؤمنان» تو بودی و همراهانت و عمومیت عباس [که] شکست خوردن را صدا می زد:

يَا أَصْحَابَ سُورَةِ الْبَقَرَةِ ، يَا أَهْلَ بَيْعِ الشَّجَرَةِ ،

ای اصحاب سوره بقره، ای اهل بیعت شجره

حَتَّىٰ اسْتَجَابَ لَهُ قَوْمٌ قُدْ كَفَيْهُمُ الْمَمْوَنَةُ ،

تا جماعتی به او پاسخ دادند که تو رنج آنها را کفایت کردی

وَ تَكَمَّلَتْ دُونَهُمُ الْمَعُونَةُ ، فَعَادُوا أَيْسِينَ مِنَ الْمَثُوبَةِ ،

و به جای آنها کمک را عهده دار شدی، پس نومید از پاداش برگشتند

رَاجِينَ وَعْدَ اللَّهِ تَعَالَى بِالتَّوْبَةِ ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ جَلَّ ذِكْرُهُ :

و امیدوار به و عده خدای تعالی به توبه و این است سخن خدا که عظیم باد یادش:

(ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ)

«آنگاه خدا توبه می پذیرد پس از آن، توبه کسی را که بخواهد»،

وَ أَنْتَ حَائِزٌ دَرَجَةَ الصَّابِرِ ، فَإِنْ يَعْظِيمِ الْأَجْرِ ،

در حالی که تو درجه صبر را به دست آوردی و به مزد بزرگ پیروز شدی

وَ يَوْمَ خَيْرٍ إِذَا ظَهَرَ اللَّهُ خَوَرَ الْمُتَاقِفِينَ ،

وروز خیر که خدا شکست منافقان را آشکار کرد

وَ قَطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ؛

و دنباله کافران را برید و سپس خدای را

(وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤْلُونَ الْأَذْبَارَ، وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْؤُلًا)؛

در حالی که آنها از پیش با خدا پیمان بسته بودند که فرار نکنند و به یقین پیمان خدا مورد بازخواست است؛

مَوْلَايَ أَنْتَ الْحُجَّهُ الْبَالَغَهُ، وَ الْمَحَاجَهُ الْوَاضِعَهُ، وَ النَّعْمَهُ السَّابِغَهُ،

مولای من تویی حجّت رسا و راه روشن و نعمت کامل

وَ الْبُرْهَانُ الْمُنِيرُ، فَهَنِيئًا لَكَ بِمَا آتَاكَ اللَّهُ مِنْ فَضْلٍ،

وبرهان تابناک، پس گوارا باد تورا، آنچه خدا از برتری به تو داد

وَتَبَّا لِشَانِثِكَ ذِي الْجَهْلِ، شَهِدْتَ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ

ونابود باد دشمن نادانت، با پیامبر (درود خدا بر او و خاندانش)

جَمِيعَ حُرُوِيهِ وَ مَعَارِيهِ، تَحْمِيلُ الرَّايةَ أَمَامَهُ،

در تمام جنگ ها و لشکرکشی هایش حاضر بودی، پیشاپیش پرچم اسلام را به دوش می کشیدی

وَ تَصْرِيبُ بِالسَّيْفِ قُدَّامَهُ، ثُمَّ لِحْزِمَكَ الْمَسْهُورِ، وَ بَصِيرَتِكَ فِي الْأُمُورِ،

و در برابر شمشیر می زدی، سپس تنها برای تدبیر و کارданی مشهودت و بینایی ات در امور،

أَمْرَكَ فِي الْمَوَاطِنِ وَ لَمْ يَكُنْ عَلَيْكَ أَمِيرٌ،

در تمام میدان ها تو را به فرماندهی می گماشت و امیری بر تونبود،

وَكَمْ مِنْ أَمْرٍ صَدَّكَ عَنْ إِصْنَاءِ عَزْمِكَ فِيهِ التُّقَىِ،

چه بسیار کارهایی که تقوا مانع اجرای تصمیمت در آنها شد،

وَاتَّبعَ غَيْرِكَ فِي مِثْلِهِ الْهَوَىِ،

اما جز تو در مثل آن از هوای نفس پیروی کرد،

فَنَظَرَ الْجَاهِلُونَ أَنَّكَ عَجَزْتَ عَمَّا إِلَيْهِ

اُنْتَهَى ،

پس نادانان گمان کردند که تو از آنچه او به آن رسید عاجز شدی،

ضَلَّ وَ اللَّهُ الظَّلَّ لِذِلِكَ وَ مَا اهْتَدَى ،

به خدا قسم گمان کننده این چنین گمراه شد و راه نیافت

وَ لَقَدْ أَوْصَحْتَ مَا أَشْكَلَ مِنْ ذَلِكَ لِمَنْ تَوَهَّمَ وَ امْتَرَى ،

و تواضع ساختی آنچه مشکل شده بود از این امور، برای آن که تو هم و تردید کرد به گفتارت،

بِقُولِكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ: «فَقْدِ يَرِي الْحُوَّلُ الْقُلُّوبُ وَجْهَ الْحِيلَةِ ،

درود خدا بر تو که فرمودی: گاهی انسان زبردست و چیره روی چاره را می بیند،

وَ دُونَهَا حَاجِزٌ مِنْ تَقْوَى اللَّهِ ، فَيَدْعُهَا رَأْيَ الْعَيْنِ ،

ولی در برابر پرده ای از تقوای خدادست، در نتیجه روی چاره را آشکار رها می کند،

وَ يَنْتَهِزُ فُرْصَتَهَا مِنْ لَا حَرِيَّةَ لَهُ فِي الدِّينِ؛

ولی فرصت آن راغنیمت می داند کسی در امر دین باکی ندارد؛

صَدَّقْتَ وَ اللَّهِ ، وَ حَسِرَ الْمُبْطَلُونَ ،

به خدا سوگند راست گفتی و یاوه سرایان دچار زیان شدند،

وَ إِذْ مَا كَرَكَ النَّاكِثَانِ فَقَالَا ،

هنگامی که آن دو عهد شکن [طلحه و زبیر] با توبه فریبکاری برخاستند و گفتند

نُرِيدُ الْعُمْرَةَ قُقْلَتَ لَهُمَا: «لَعَمْرُكُمَا مَا تُرِيدَانِ الْعُمْرَةَ ،

قصد عمره داریم، به آنان گفتی: به جان خودتان قسم قصد عمره ندارید،

لَكِنْ تُرِيدَانِ الْغَدْرَةِ»، فَأَخَذْتَ الْبَيْعَةَ عَلَيْهِمَا ،

بلکه قصد خیانت دارید، در نتیجه از آن دو نفر بیعت گرفتی

وَ جَدَّدْتَ الْمِيَاثَقَ فَجَدَّا فِي النِّفَاقِ ،

و پیمان را محکم کردی، پس در نفاق کوشیدند،

فَلَمَّا تَبَهَّمَا عَلَىٰ

ص: 25

فِعْلِهِمَا ، أَغْفَلَا وَعَادَا وَمَا اتَّقَعَا ،

زمانی که بر کار نادرستشان آگاهشان کردی، بی توجّهی کردند و به کار خویش بازگشتند،

وَكَانَ عَاقِبَهُ أَمْرِهِمَا خُسْرًا ؛

ولی بهره مند نشدند و سرانجام کار هر دو خسran شد؛

ثُمَّ تَلَاهُمَا أَهْلُ الشَّامِ ، فَسِرْتَ إِلَيْهِمْ بَعْدَ الْإِعْذَارِ ،

سپس اهل شام خیانت آن دورا دنبال کردند و تو پس از بستن راه عذر بر آنان به سویشان حرکت کردی،

وَهُمْ لَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ ، وَلَا يَنَذِرُونَ الْقُرْآنَ ،

ولی آنها به دین حق گردن ننهادند و در قرآن تدبیر ننمودند،

هَمَجْ رَعَاعُ صَالُونَ ، وَبِاللَّذِي أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ فِيهِ كَافِرُونَ ،

بی خردان پست و گمراهان ناجوانمرد، به آنچه در حق تو بر محمد نازل شده بود کافرند

وَلَا أَهْلُ الْخِلَافِ عَلَيْكَ تَاصِرُونَ ، وَقَدْ أَمْرَ اللَّهُ تَعَالَى بِاتِّبَاعِكَ ،

و یاوران مخالف تو، در حالی که خدا به پیروی از تو امر کرد

وَنَدَبَ الْمُؤْمِنِينَ إِلَى نَصْرِكَ وَقَالَ عَزَّوَ جَلَّ :

و مؤمنان را به یاری تو فرا خواند و فرمود خدای عزوجل:

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ، اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ)؛

ای کسانی که ایمان آورده اید خدا را پروا کنید و با راست گویان باشید؛

مَوْلَايِ يَكَ ظَهَرَ الْحَقُّ ، وَقَدْ بَيَّنَهُ الْخَلْقُ ،

مولای من حق بر تونمایان شد، درحالی که مردم آن را به یک سو انداختند

وَأَوْضَحْتَ السُّنَنَ بَعْدَ الدُّرُوسِ وَالظَّمْسِ ،

و توروش های دینی را پس از کهنگی و نابودی آشکار ساختی،

فَلَكَ

سَابِقَةُ الْجِهَادِ عَلَى تَصْدِيقِ التَّشْرِيفِ؛

تُورَاسْتَ پِيشينه جهاد بر پايه تصدیق به قرآن

وَلَكَ فَضْيَلَةُ الْجِهَادِ عَلَى تَحْقِيقِ التَّأْوِيلِ،

و تُورَاسْتَ فضیلت جهاد بر پايه تحقق تأویل

وَعَدُوكَ عَدُوُ اللَّهِ، جَاهِدُ لِرَسُولِ اللَّهِ،

و دشمن تو دشمن خدا و انکار کننده رسول خدا است،

يَدْعُو بَاطِلًا وَ يَحْكُمُ جَائِرًا، وَ يَتَأَمَّرُ غَاصِبًا

دعوت می کند دعوت باطل، حکومت می کند به ستم، فرمان می دهد غاصبانه،

وَ يَدْعُو حِزْبَه إِلَى النَّارِ وَ عَمَّارٌ يُجَاهِدُ وَ يُنَادِي بَيْنَ الصَّفَّيْنِ:

دار و دسته اش را به دوزخ می خواند، درحالی که عمار جهاد می کرد و میان دو لشگر فریاد می زد:

الرَّوَاحَ الرَّوَاحَ إِلَى الْجَنَّةِ، وَ لَمَّا أَسْتَسْقَى فَسُقِّيَ الْبَنَ،

کوچ کنید، کوچ کنید به سوی بهشت و زمانی که آب خواست، با شیر سیراب شد

كَبَرَ وَ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ

و تکبیر زد و گفت: رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش) به من فرمود:

آخِرُ شَرَابِكَ مِنَ الدُّنْيَا ضَيَّاْخٌ مِنْ لَبَنٍ

آخرین نوشیدنی ات از دنیا مخلوطی است از شیر

وَ تَقْتُلُكَ الْفِتَنَةُ الْبَاغِيَةُ؛ فَاعْتَرَضَهُ أَبُو الْعَادِيَهُ الْفَزَارِيُّ فَقَتَلَهُ،

و تورا گروه متجاوز به قتل می رساند؛ پس ابوالعادیه فزاری راه را بر عمار گرفت و او را کشت،

فَعَلَى أَبِي الْعَادِيَه لَعْنَهُ اللَّهِ، وَ لَعْنَهُ مَلَائِكَتِهِ وَ رُسُلِهِ أَجْمَعِينَ،

بر ابوالعادیه لعنت خدا و لعنت فرشتگان خدا و همه پیامبران

وَ عَلَى مَنْ سَلَّ سَيْفَهُ عَلَيْكَ، وَ سَلَّلْتَ سَيْفَكَ عَلَيْهِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ،

ولعنت

ص: 27

بر کسی که شمشیر به روی تو کشید و توبه روی او شمشیر کشیدی ای امیر مؤمنان،

مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ،

از مشرکان و منافقان تا روز قیامت و بر آنکه خشنود شد

وَ عَلَى مَنْ رَضِيَ بِمَا سَاءَكَ وَ لَمْ يَكْرَهْهُ،

به آنچه تورا غمگین ساخت و غم تورا ناخوش نداشت

وَ أَغْمَضَ عَيْنَهُ وَ لَمْ يُنْكِرْ، أَوْ أَعَانَ عَلَيْكَ بِيَدٍ أَوْ لِسَانٍ،

و دیده برهم نهاد و بی تقاویت گذشت و علت و عاملش را انکار نکرد یا علیه توبه دست و زبان کمک کرد

أَوْ قَعَدَ عَنْ نَصْرِكَ، أَوْ خَدَلَ عَنِ الْجِهَادِ مَعَكَ، أَوْ غَمَطَ فَضْلَكَ،

یا از یاری ات دست کشید یا از جهاد نمودن به همراه تو، کناره گیری کرد یا فضل تورا کوچک شمرد

وَ جَحَدَ حَقَّكَ، أَوْ عَدَلَ بِكَ مَنْ جَعَلَكَ اللَّهُ أَوْلَى بِهِ مِنْ نَفْسِهِ،

و حققت را انکار کرد یا با تو برابر نمود کسی را که خدا قرار داد تورا سزاوارتر به او از خود او،

وَ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْكَ، وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ،

درود های خدا و رحمت و برکات

وَ سَلَامُهُ وَ تَحِيَّاتُهُ، وَ عَلَى الْأَئِمَّهِ مِنْ آلِكَ الطَّاهِرِينَ،

وسلام و تحياتش بر تو و بر امامان از خاندان پاک تو

إِنَّهُ حَمِيدٌ مَحِيدٌ؛ وَ الْأَمْرُ الْأَعْجَبُ وَ الْخَطْبُ الْأَفْظَعُ بَعْدَ جَحْدِي حَقَّكَ

که خدا ستوده و بزرگوار است؛ و امر شگفت آور و مشکل جانگدازتر پس از انکار حق تو

غَصْبُ الصَّدِّيقِ الطَّاهِرِ الرَّهْرَاءِ سَيِّدِهِ

غصب فدک صدیقه طاهره زهره سرور زنان، و نپذیرفتن گواهی تو و گواهی دو سرور از نژادت

وَعِنْهُ الْمُصْطَفَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَقَدْ أَعْلَى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى الْأَمَّةِ دَرَجَتُكُمْ وَرَفَعَ مَنْزِلَتُكُمْ

و عترت مصطفی است!! (دروド خدا بر شما باد)، و حال آن که خدا درجه شما را برابر امت برتر گرداند، و منزلت شما را رفع قرار داد،

وَأَبَانَ فَضْلَكُمْ وَشَرَفَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ فَأَذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ وَطَهَّرَكُمْ تَطْهِيرًا

وفضل و شرفتان را بر جهانیان آشکار ساخت، و پلیدی را از شما برد، و پاکтан ساخت پاک ساختنی ویژه،

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هُلُوقًا إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَرُوعًا وَ

خدا عز و جل فرمود: انسان بسیار حریص آفریده شده، چون گزندی به او در رسید بی صبری کند،

إِذَا مَسَّهُ الْحَيْرُ مُنْوِعًا إِلَى الْمُصَلِّيْنَ فَاسْتَشْنَى اللَّهُ تَعَالَى نَبِيَّهُ الْمُصْطَفَى وَأَنْتَ يَا سَيِّدَ

و چون خیری به او در رسید دریغ ورزد، جز نمازگزاران، پس خدای متعالی، پیامبر برگزیده اش را و تورا،

الْأَوْصِيَاءِ مِنْ جَمِيعِ الْحَلْقِ فَمَا أَعْمَمَ مَنْ ظَلَمَكَ عَنِ الْحَقِّ ،

ای سرور جانشیان از همه خلق استثنای کرد، پس آنان که به تو ستم کردند، چقدر از دیدن حق کور بودند،

ثُمَّ أَفْرَضُوكَ سَهْمَ ذَوِي الْقُرْبَى مَكْرَا وَأَحَادُوهُ عَنْ أَهْلِهِ جَوْرًا فَلَمَّا آلَ الْأَمْرُ إِلَيْكَ

سپس سهم خویشان پیامبر را از باب فریب برای تو مقرر داشتند، ولی به جور و ستم از اهلش برگردانند

أَجْرَيْتُهُمْ عَلَى مَا أَجْرَيْتَهُمْ رَغْبَةً عَنْهُمَا بِمَا عِنْدَهُمْ

اللَّهُ لَكَ فَأَشْبَهْتُ مِحْتَنُكَ بِهِمَا مِحْنَ

چون حکومت به تو برگشت با خویشان پیامبر درحالی که از آن دو نفر روی گردن بودی، بخاطر پاداشی که نزد خدا برای تو بود،

الْأَئِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ عِنْدَ الْوَحْدَةِ وَعَدَمِ الْأَنْصَارِ وَأَشْبَهْتَ فِي الْبَيَاتِ عَلَىٰ

به همان صورت عمل کردی که آن دو نفر عمل کردند، پس گرفتاری پیامران (درود خدا بر ایشان) در هنگام
نهایی و بی یاوری شبیه شد،

الْفِرَاسِ الدَّبِيَحِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذْ أَجَبْتَ كَمَا أَجَابَ وَأَطْعَتَ كَمَا أَطَاعَ إِسْمَاعِيلُ

و در آرمیدن در بستر پیامبر شبیه به اسماعیل ذیح (درود بر او) شدی چه آن که تو نیز مانند او قبول کردی،

صَابِرًا مُحْسِبَا إِذْ قَالَ لَهُ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبُحُكَ فَانْظُرْ مَا ذَا تَرَى قَالَ يَا

واطاعت نمودی به همان صورت که اسماعیل صابرانه و پاداش خواهانه اطاعت کرد، وقتی که ابراهیمی به و او گفت: «پسرم در خواب دیدم
که ترا ذبح می کنم، بنگر که رأی تو چیست»؟

أَبَّتِ افْعَلْ مَا تُؤْمِرُ سَتَحْدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ وَكَذَلِكَ أَنْتَ لَمَّا أَبَاكَ النَّبِيُّ

گفت: «پدر به آنچه دستور داده شده ای اقدام کن، اگر خدا بخواهد مرا از برباران خواهید یافت»، و تو نیز زمانی که پیامبر

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَأَمْرَكَ أَنْ تَضْبَعَ فِي مَرْقَدِهِ وَاقِياً لَهُ بِنَفْسِكَ أَسْرَعْتَ إِلَىٰ

(درود خدا بر او و خاندانش) در بستری خواباندی و به تو فرمان داد در خوابگاهش بیارامی، و اورا با جانت از شر دشمناش حفظ کنی،

إِجَابَتِهِ مُطِيعًا وَلِنَفْسِكَ عَلَى الْقُتْلِ مُوطِّنًا،

رمانبردارانه به پذیرش دعوتش شتافتی، و خورا برای کشته شدن آماده کردی،

فَشَكَرَ اللَّهُ تَعَالَى طَاعَتَكَ وَأَبَانَ عَنْ جَمِيلٍ فِعْلِكَ بِقَوْلِهِ جَلَّ ذِكْرُهُ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ

در نتیجه خدا از فرمان برداریت قدردانی کرد، و از کار زیبایت به گفتارش جلّ ذکره در قرآن پرده برداشت، آنجا که فرمود: «و از مردم کسی است

يَسْرِي نَفْسَهُ أَبْتَغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ثُمَّ مِحْتَسِكَ يَوْمَ صِفَّينَ وَقَدْ رُفِعَتِ الْمَصَاحِفُ حِيلَةً

که جانش را برای بدست آوردن خوشنودی خدا می فروشد» سپس گرفتاریت در جنگ صفين، در حالی که قرآن ها از روی حیله

وَمَكْرًا فَأَعْرَضَ السَّكُّ وَعِزْفَ الْحَقِّ وَأَتَبَعَ الطَّنَّ أَسْبَهَتْ مِحْنَةَ هَارُونَ إِذَا مَرَأَهُ

و فریب به نیزه ها بالا رفته بود، در نتیجه شک و تردید پیدا شد، و حق به یک سو افتاد، و از گمان پیروی شد، این گرفتاری ات شیبه

مُوسَى عَلَى قَوْمِهِ فَتَقَرَّبُوا عَنْهُ وَهَارُونُ يُنَادِي بِهِمْ وَيَقُولُ يَا قَوْمَ إِنَّمَا فُتِّشْتُمْ بِهِ وَإِنَّ

به گرفتاری هارون شد، زمانی که موسی او را بر قوم خود امارت داد، آنها از او پراکنده شدند، هارون بر سر آنان فریاد می زد و می گفت: ای مردم شما به گوساله آزمایش شده اید

رَبِّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي قَالُوا لَنْ تَرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ

به درستی که پروردگار شما خدای بخشنده است، از من پیروی کنید. و از دستورم پیروی نمایید، گفتند همچنان روی آور به گوساله خواهیم بود

إِلَيْنَا مُوسَى وَكَذَلِكَ أَنْتَ لَمَّا رُفِعَتِ الْمَصَاحِفُ قُلْتَ يَا قَوْمَ إِنَّمَا فُتِّشْتُمْ بِهَا وَخُدِّعْتُمْ

تا موسی به سوی ما بازگردد!! و همچنین

تو ای امیر مومنان، همین که قرآنها بالا رفت گفتی: ای ملت شما، به آن آزمایش شدید و گرفتار نیرنگ گشته اید،

فَعَصَوْكَ وَخَالُفُوا عَلَيْكَ وَاسْتَدْعَوْا نَصْبَ الْحَكَمِينِ فَأَبْيَثَ عَلَيْهِمْ وَتَبَرَّأَ إِلَى

اما از خواسته تو سرپیچی کردند، و با توبه مخالفت برخاستند، و گماشتن دو داور را از تو تقاضا نمودند، تو از تقاضای آنان سرباز زدی، و از عمل آنان به سوی خدا بیزاری جستی،

اللَّهِ مِنْ فِعْلِهِمْ وَفَوَضْتُهُ إِلَيْهِمْ فَلَمَّا أَسْفَرَ الْحَقُّ وَسَفَهَ الْمُنْكَرُ وَاعْتَرَفُوا بِالرَّزَّالِ وَ

و آن را به خودشان واگذاشتی، پس زمانی که حق آشکار شد، و خطای منکر روشن گشت، و به لغرش و انحراف از راه حق اعتراف کردند،

الْجَوْرِ عَنِ الْقَصْدِ احْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِهِ وَالْزَّمُوكَ عَلَى سَفَهِ التَّحْكِيمِ الَّذِي أَبْيَثَهُ وَ

پس از آن دچار اختلاف شدند، و از روی بی خردی تورا مجبور به پذیرفتن حکمیت کردند، حکمیتی که از آن سرباز زدی و آنان می خواستند و

أَحَبُّوهُ وَحَظَرْتَهُ وَأَبَا حُوا ذَبَّهُمُ الَّذِي اقْتَرَفُوهُ،

تو از آن باز داشتی، روا دانستند گناهانشان را که مرتکب شدند،

وَأَنْتَ عَلَى نَهْجٍ بَصِيرٌ وَهُدًى وَهُمْ عَلَى سُنْنِ ضَلَالٍ وَعَمَّى فَمَا زَالُوا عَلَى النَّفَاقِ مُصِرِّينَ

توب راه بینایی و هدایت بودی، و ایشان بر روش های گمراهی و کوری، همچنان بر نفاق اصرار داشتند،

وَفِي الْعَيْنِ مُتَرَدِّيَنَ حَتَّى أَذَاقُهُمُ اللَّهُ وَبَالَّا أَمْرِهِمْ فَامَاتَ بِسَيْفِكَ مَنْ عَانَكَ فَشَقِيَ

و در گمراهی سوگردان بودند، تا خدا سنتگینی کار ناپسندشان را به آنان چشاند، و کسی را که با

تو دشمنی کرد با شمشیرت به نابودی کشید،

وَهُوَيْ وَأَخْيَا يُحْجَّكَ مَنْ سَعِدَ فَهُدِيَ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَادِيَةَ وَرَائِحَةَ وَعَاكِفَةَ

پس بدیخت و نگونسار شد، و با حجت تو زنده کرد کسی را که سعادت یافت، و راهنمایی شد. درود خدا بر تو باد بامداد و شامگاه،

وَذَاهِبَهُ فَمَا يُحِيطُ الْمَادُحُ وَصَفَكَ وَلَا يُحِيطُ الطَّاعُنُ فَضْلَكَ أَنْتَ أَحْسَنُ الْخَلْقِ عِبَادَةً

در حضر و در سفر، بر وصفت مدح کننده ای احاطه نکند، و عیب جویی برتری ات را نابود ننماید، تو در عبادت بهترین خلقی،

وَأَخْلَصُهُمْ زَهَادَةً وَأَدَبُهُمْ عَنِ الدِّينِ أَقْمَتْ حُدُودَ اللَّهِ بِجُهْدِكَ [بِجُهْدِكَ]

و در پارسایی خالص ترین آنانی، و در دفاع از دین سرسخت ترین ایشان، با کوششت حدود خدا را پا داشتی،

وَفَلَّتَ عَسَاكِرُ الْمَارِقِينَ بِسَيْفِكَ تُخْمِدُ لَهَبَ الْحُرُوبِ بِبَيَانِكَ وَتَهْتِكُ سُورَ الشَّبَابِ بِبَيَانِكَ

و با شمشیرت اردوهای خارج از دین را فراری دادی، با سرانگشتهایت شعله جنگها را خاموش ساختی، و با بیانت پرده های شبه را دریدی،

وَتَكْشِفُ لَبْسَ الْبَاطِلِ عَنْ صَرِيحِ الْحَقِّ لَا تَأْخُذُكَ فِي اللَّهِ لَوْمَهُ لَا إِيمَانَ

و آمیختگی باطل را از حق روشن برطرف کردی، سرزنش هیچ سرزنش کننده ای نورا در راه خدا نگرفت،

وَفِي مَدْحِ اللَّهِ تَعَالَى لَكَ غَنِّيَ عَنْ مَدْحِ الْمَادِحِينَ وَتَقْرِيبِ الْوَاصِفِينَ،

مدح خدای تعالیٰ تورابی نیاز کرد از مدح مدادهان و ستایش و صفت کنندگان،

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهُ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ

خدای تعالیٰ فرمود: از مؤمنان مردانی هستند که

به آنچه با خدا بر آن پیمان بسته بودند صادقانه وفا کردند،

وَمِنْهُمْ مَنْ يُنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبَدِيلًا وَلَمَّا رَأَيْتَ أَنْ قُتِلَتِ النَّاكِثِينَ وَالْفَاسِطِينَ وَ

گروهی بر سر پیمان خود به شهادت رسیدند، و جمعی از آنان انتظار می شکند، و به هیچ روی تغییر نکردند. زمانی که دیدی پیمان شکنان و ستمکاران

الْمَارِقِينَ وَصَدَقَكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَعِدَّهُ فَأَوْفَيْتَ بِعَهْدِهِ قُلْتَ أَمَا

و بیرون رفتگان از دین را کشته، و رسول خدا (که درود خدا بر او و خاندانش باد) وعده اش را به تو راست گفته بود، و تو هم به عهدهش وفا کردی، گفته: آیا

آنَ أَنْ تُخْضِبَ هَذِهِ مِنْ هَذِهِ أَمْ مَتَىٰ يُبَعْثُ أَشْقَاهَا وَإِقْلَا بَانِكَ عَلَىٰ بَيْنِهِ مِنْ رَبِّكَ وَ

وقت آن نرسیده که این محاسن به خون سرنگین شود؟، با چه زمان بلبخت ترین این ملت برای این کار برانگیخته می شود،

بَصِيرَةٌ مِنْ أَمْرِكَ قَادِمٌ عَلَىٰ اللَّهِ مُسْتَبْشِرٌ بِيَعْكَ الَّذِي بَايَعْتَهُ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ

اطمینان داشتی به اینکه بر پایه برهانی از پروردگارت و بصیرت از کارت هستی، وارد شونده بارگاه خدایی، شادان به معامله ای که انجام دادی، و این است آن راستگاری

الْعَظِيمُ اللَّهُمَّ الْعَنْ قَتَلَهُ أَنْبِيَائِكَ وَأَوْصِيَاءِ أَنْبِيَائِكَ بِجَمِيعِ لَعْنَاتِكَ ،

بزرگ. خدایا کشندهان پیامبرانت، و جانشینان انبیایت را به تمام لعنت هایت لعنت کن،

وَأَصْلِيهِمْ حَرَّ نَارِكَ وَالْعَنْ مَنْ غَصَبَ وَلِيَكَ حَقُّهُ وَأَنْكَرَ عَهْدَهُ وَجَحَدَهُ بَعْدَ

و آنان را ملازم حرارت آتشت گردان، و لعنت کن کسی را که حق ولی ات را

غضب کرد، و پیمانش را انکار نمود،

الْيَقِينُ وَ الْإِقْرَارُ بِالْوِلَايَةِ لَهُ يَوْمٌ أَكْمَلَتْ لَهُ الدِّينَ اللَّهُمَّ اعْنُ قَتْلَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ

و او را پس از یقین و اقرار به ولایش روزی که دین را برای او کامل کردی منکر شد، خدایا قاتلان امیر مؤمنان و

مَنْ ظَلَمَهُ وَ أَشْيَاعُهُمْ وَ أَنْصَارُهُمْ اللَّهُمَّ اعْنُ ظَالِمِي الْحُسَيْنِ وَ قَاتِلِيهِ وَ الْمُتَابِعِينَ عَدُوُّهُ

كسانی که به او ستم کردند، و پیروان و یاران آنان را لعنت کن. خدایا ستم کنندگان بر حسین را لعنت کن، و همچنین قاتلانش،

وَ نَاصِرِيهِ وَ الرَّاضِيَنِ بِقَتْلِهِ وَ حَادِلِيهِ لَعْنَا وَ بِيَلا اللَّهُمَّ اعْنُ أَوَّلَ ظَالِمٍ ظَلَمَ آلَ مُحَمَّدٍ وَ

و پیروی کنندگان از دشمنش و یاوران دشمنش، و راضیان به قتاش، و دریغ کنندگان از یاری اش لعنتی شدید و سخت، خدایا لعنت کن اول ستمکاری که به خاندان محمد ستم کرد،

مَانِعِيهِمْ حُقُوقُهُمُ اللَّهُمَّ حُصَّ أَوَّلَ ظَالِمٍ وَ غَاصِبٍ لَا إِلَهَ مُحَمَّدٌ بِاللَّعْنِ وَ كُلُّ مُسْتَنِّ بِمَا

و آنان را از حقوقشان بازداشت، خدایا اول ستمکار و غاصب حق خاندان محمد را به لعنت اختصاص ده،

سَنَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ [وَآلِ مُحَمَّدٍ] خَاتِمِ النَّبِيِّنَ وَ عَلَى عَلِيٍّ سَيِّدِ

و هر پیروی کننده از آنچه او شیوه ساخت تاروز قیامت. خدایا درود فرست بر محمد خاتم پامبران، و بر علی سرور

الْوَصِيَّنَ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ وَاجْعَنَا بِهِمْ مُتَمَسِّكِينَ وَ بِوْلَاتِهِمْ مِنَ الْفَائزِينَ

اوچیا، و خاندان پاکش، و ما را قرار ده از متمسکین به آنان، و از کامیابان به ولایشان،

الآمِينَ الَّذِينَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْرُثُونَ.

و ایمنانی که نه بیمی بر آنان است، و نه اندوهگین می شوند.

بسمه تعالیٰ

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

با اموال و جان های خود، در راه خدا جهاد نمایید، این برای شما بهتر است اگر بدانید.

(توبه : 41)

چند سالی است که مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه موفق به تولید نرم‌افزارهای تلفن همراه، کتاب‌خانه‌های دیجیتالی و عرضه آن به صورت رایگان شده است. این مرکز کاملاً مردمی بوده و با هدایا و نذرورات و موقوفات و تخصیص سهم مبارک امام علیه السلام پشتیبانی می‌شود. برای خدمت رسانی بیشتر شما هم می‌توانید در هر کجا که هستید به جمع افراد خیراندیش مرکز پیوندید.

آیا می‌دانید هر پولی لایق خرج شدن در راه اهلیت علیهم السلام نیست؟

و هر شخصی این توفیق را نخواهد داشت؟

به شما تبریک می‌گوییم.

شماره کارت :

6104-3388-0008-7732

شماره حساب بانک ملت :

9586839652

شماره حساب شبا :

IR390120020000009586839652

به نام : (موسسه تحقیقات رایانه‌ای قائمیه)

مبالغه‌داری خود را واریز نمایید.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021-88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعة و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

